

स्थापना वर्ष १९७९

भगिनी निवेदिता प्रतिष्ठान, पुणे Bhagini Nivedita Pratishthan, Pune

Soc. Reg. MAH / 217 / Pune / 79 Trust No. F-1313

Regd. Office : Gaikwad Nagar, Dighi, Pune 411 015.

Contact : Flat No.7 Bhupati Complex, 1st Floor, 985 Sadashiv Peth,
Near Jnana Prabodhini, Pune 411 030.

E-mail : punebnp@yahoo.co.in, punebnp1979@gmail.com
Website : www.niveditapune.org.in

वार्षिक अहवाल २०१३-१४
Annual Report 2013 - 2014

भगिनी निवेदिता प्रतिष्ठान पुणे - उपक्रम २०१३-२०१४

इ.१० वी चे विद्यार्थी - प्रयोग करताना

एकलव्य बालशिक्षण न्यास येथील अभ्यासिका

किशोरवयीन मुलांचे निवासी शिबीर

किशोरवयीन मुलांना मार्गदर्शनपर व्याख्यान

संस्थेत तयार झालेल्या वस्तूंचे प्रदर्शन

अभ्यासिकेतील मुलांची ऊर्जा पार्क येथे सहल

मायक्रोव्हेव रेसिपी क्लास / कुकरी क्लास

सोलर लॅम्प - पीसीबी असॅंब्ली

संस्थेच्या डी.व्ही.डी. चे प्रकाशन

संस्थेतर्फे साहित्य व समाजसेवा पुरस्कार वितरण समारंभ

अध्यक्षांचे मनोगत ...

सस्नेह नमस्कार,

भगिनी निवेदिता प्रतिष्ठान पुणे च्या कार्यकारी मंडळाच्या वतीने २०१३-१४ चा वार्षिक अहवाल आणि ताळेबंद सादर करताना मला विशेष आनंद होत आहे. संस्थेने नुकतीच ३५ वर्षे यशस्वीरीत्या पूर्ण केली आहेत. संपूर्णपणे स्त्रियांनी चालविलेल्या संस्थेच्या प्रगतीचा आलेख दिवसेंदिवस उंचावत आहे. अर्थातच या मध्ये कामाचा ध्यास घेतलेले निस्वार्थी कार्यकर्ते तसेच नेमून दिलेले काम मनापासून करणारे आमचे सर्व कर्मचारी यांचा खूप मोठा सहभाग आहे. नवीन माहिती तंत्रज्ञानाचा उपयोग संस्था कामामध्ये करून घेत आहे.

संस्थेची वेबसाईट : <http://www.niveditapune.org.in>

यू-ट्यूब वर संस्थेचा माहितीपट बघता येतो. यासाठी <http://youtu.be/RqN14zuD4Qc> ही लिंक आहे.

तसेच फेस-बुक वरही संस्थेचे वेब-पेज उपलब्ध आहे.

Facebook: <https://www.facebook.com/public/Bhagini-Nivedita-Pratishthan-Pune>

सामान्यातील सामान्य स्त्रीने सक्षम व स्वावलंबी व्हावे, आपले आयुष्य सन्मानाने व निर्भिडपणाने जगण्यास समर्थ व्हावे, बालकांना उत्तम आरोग्य लाभावे, त्यांच्यात वैज्ञानिक दृष्टिकोन निर्माण व्हावा हेच संस्थेचे उद्दिष्ट आहे. हे उद्दिष्ट आता सफल होताना दिसत आहे.

संस्थेच्या उपक्रमांची सविस्तर माहिती अहवालामध्ये दिली आहेच. पण काही बाबींचा विशेष उल्लेख करावासा वाटतो. दिधी व पुणे येथे अनेक वर्षे संस्थेचे काम चालू आहेच. परंतु आता दिधी परिसरातील चोविसावाडी, वडमुखवाडी, चिंचवड तसेच पुणे कॅन्टोनमेंट भागातही नव्याने उपक्रम चालू होत आहेत. फासेपारधी, खाण कामगार यांची मुले तसेच आश्रमशाळा, अनाथ आश्रम, बेघर अशी अधिक वंचित मुले संस्थेच्या उपक्रमांचा लाभ घेत आहेत. अभ्यासिका, विज्ञान प्रयोग, किशोरवयीन प्रकल्प अशा उपक्रमांद्वारे मुलांच्या शालेय प्रगतीमध्ये व व्यक्तिमत्त्व विकासात निश्चित फरक पडत आहे.

चाकोरी बाहेर जाऊन विचार करण्याची संस्थेची वृत्ती असल्याने नवीन उपक्रम चालू करण्यासाठी आता इतर संस्थांकडून स्वतः होऊन मागणी येत आहे व संस्थेच्या कामाचा व्याप दिवसेंदिवस वाढत आहे.

विविध क्षेत्रात काम करणाऱ्या संस्थांबरोबर **networking** करून महिलांना अधिक संधी उपलब्ध करून देण्याचा संस्था प्रयत्न करीत आहे. या वर्षी स्त्रियांना सोलर लॅम्प असेंब्लीचे काम क्षिती क्लीनटेक प्रा.लि. मार्फत देण्यात आले.

संस्थेचे सर्व उपक्रम राबविताना अधिकाधिक चांगले काम होण्यासाठी संस्थेने देणगीचे आवाहन सर्व कार्यकर्त्यांना केले होते. त्याला सर्वांकडून उत्तम प्रतिसाद मिळाला. त्या बदल संस्था त्यांची आभारी आहे.

गेली अनेक वर्षे रोटरी क्लब पुणे वेस्ट, असोसिएशन ऑफ फ्रेंड्स ऑफ जर्मनी, गिव्ह इंडिया, पर्सिस्टंट फाऊंडेशन, उषाताई साठे आणि मैत्रिणी विवाह मंडळ, एच.डी.एफ.सी.लि, अरुणकुमार पंडित यांचे संस्थेच्या विविध उपक्रमांसाठी आर्थिक पाठबळ आहे. ऑरबिटल इलेक्ट्रोमेक प्रोजेक्ट कंपनीच्या बिचे कुटुंबियांनी त्यांची भूपती कॉम्प्लेक्स येथील जागा संस्थेचे उपक्रम चालविण्यासाठी दिली आहे. यांशिवाय समाजाच्या सर्व स्तरातील लोक कामाने प्रभावित होऊन संस्थेला देणगी देत असतात. या सर्वांची मी अत्यंत आभारी आहे.

पुढील वर्षी आमचे उपक्रम अधिक लाभार्थीपर्यंत पोचविण्यासाठी संस्था प्रयत्नशील आहे. त्या साठी आपल्या सारख्या सुहृदांकडून मिळणाऱ्या देणग्यांचे स्वागत आहे. देणगीदार, हितचिंतक, कार्यकर्ते आणि कर्मचारी यांच्यामुळे वेळोवेळी आणि विविध स्तरावर आपली संस्था प्रगती करणार आहे याची मला खात्री वाटते.

प्रतिमा जोशी

संस्थेची वार्षिक सर्वसाधारण सभा दि.६.७.२०१३ रोजी घेण्यात आली. वसुंधरा केळकर, वंदना केळकर व प्रणोती गर्गे या सभासद निवृत्त झाल्या. त्या पुन्हा बिनविरोध निवडून आल्या. ललिता मराठे व मधुवंती केळकर यांची या वर्षी नव्याने निवड केली. कर्मचारी प्रतिनिधी अमृता कुलकर्णी यांची स्वीकृत सदस्य म्हणून २०१३-१४ या वर्षासाठी नियुक्ती करण्यात आली.

Managing Committee – 2013-2014

Smt. Leelatai Shintre – Founder-President

No.	Name	Address	Post	Profession
1	Smt. Pratima Joshi	2036, Sadashiv Peth, Tilak Road, Pune 411 030.	President	Entrepreneur & Social Worker
2	Smt. Neelima Karkhanis	27/273 Vitthal Rakhumai Society, Sinhgadh road, Hingne khurd, Pune 411052	Vice President	Trained Social Worker
3	Smt. Rujuta Pitale	3/9/129 Ideal Colony, Salony Apartments, Pune 411029.	Secretary	Retired Teacher (Deaf & Dumb Children)
4	Smt. Vandana Kelkar	12B, Sri Ganesh Apt. 37, Gujarat Colony, Kothrud, Pune 411 029.	Jt. Secretary	Social Worker
5.	Smt. Ushatai Sathe	Nikita Park, 902, D. Gymkhana, Pune 411 004.	Treasurer	Marriage Counsellor & Social Worker
6	Dr. Sulabha Deuskar	39/28, Samadhan Apt., Prabhat Road, Erandwane, Pune 411 004.	Member	Retired Vice Principal
7	Smt. Vasundhara Kelkar	508, Gopal Vihar, Kothrud, Nr. Mayur Colony, Pune 411 029	Member	Retired Teacher & Counsellor
8	Smt. Manjiri Satpute	Uttara Housing Society, 6th lane Prabhat road, Pune 411004.	Member	Paramedical Person & Social Worker
9	Smt. Pranoti Garge	4/8, Shri Krupa, Sahakari Wasahat, Erandwane, Karve Road, Pune 411 004.	Member	Social Worker
10	Smt. Pratibha Dhadphale	A/25, 'Ganesh', Tulasibaugwale Colony, Pune 411 009	Member	Retired Teacher & Social Worker
11	Smt. Kishori Belsare	'Manohar' Bhonde Colony, Off Karve Road, Pune 411 004	Member	Sc. Maths Teacher
12	Smt. Lalita Marathe	6, Suraj Villa, Plot No. 16A, Off Ghole Road, Shivaji Nagar, Pune 411 005	Member	Retired Professor & Nutritionist
13	Smt. Madhuvanti Kelkar	Monalisa Apt. State Bank Colony, Karve Nagar, Pune 411 052	Member	IT Professional
14	Smt. Amruta Kulkarni	11/11, Laxminarayan Nagar, Erandwane, Pune 411 004.	Co-opted Staff Representative	Accounts Officer

वार्षिक सर्वसाधारण सभा

दि.६ जुलै २०१३ रोजी झालेल्या वार्षिक सर्वसाधारण सभेत संस्थेचा २०१२-१३ चा अहवाल.ताळेबंद व २०१३-१४ चे अंदाज पत्रक सर्वानुमते संमत करण्यात आले.

ऑडिटर संजीव गोखले यांची २०१३-१४ साठी अंतर्गत लेखा परीक्षक म्हणून पुनर्नियुक्ती करण्यात आली.

सल्लागार समितीची बैठक : दि.३१ ऑगस्ट २०१३ रोजी सल्लागार समितीची बैठक घेण्यात आली. सल्लागार मंडळाचे डॉ.दीपक टिळक व डॉ.अरविंद शाळीग्राम. संस्थेचे अध्यक्ष व इतर पदाधिकारी उपस्थित होते. डॉ.टिळक यांनी संस्थेच्या विविध उपक्रमांची माहिती घेऊन मार्गदर्शन केले.

२०१३-१४ मधील विशेष

गेल्या ३५ वर्षांच्या संस्थेच्या निरलस सेवेमुळे लोकांच्या मनात संस्थेबद्दलची विश्वासार्हता वाढत आहे. त्यामुळे वेगवेगळ्या स्वरूपात संस्थेला देणगी मिळत आहे.

- * **शैक्षणिक शिष्यवृत्ती :** श्री.रवींद्र नेने आणि सौ.ऊर्मिला दीक्षित यांनी उच्च शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थिनींना दरवर्षी मदत करण्यासाठी देणगी दिली आहे. त्या देणगीच्या व्याजातून कै. मीरा नेने शिष्यवृत्ती (४ विद्यार्थिनी) व कै. वैजयंती जोशी शिष्यवृत्ती (१ विद्यार्थिनी) देण्यात आली.
- * श्री.अरविंद जोशी यांच्या देणगीतून कै. वैजयंती जोशी यांच्या स्मरणार्थ २०१३-१४ मध्ये ११ मुलींना शिष्यवृत्ती दिली.
- * **वैद्यकीय मदत :** सुराग ट्रस्टचे विश्वस्त श्री.चितळे यांनीही गरजूंना वैद्यकीय मदत देण्यासाठी देणगी दिली. त्यासाठीही अर्ज मागवून ६ गरजू रुग्णांना प्रत्येकी रु.९०००/- ची मदत औषधोपचारासाठी देण्यात आली.
- * संस्थेचे कार्य दृक्श्राव्य स्वरूपात प्रभावीपणे मांडता यावे व आधिकाधिक लोकांपर्यंत पोचवण्यासाठी संस्थेच्या विविध उपक्रमांची माहिती देणारी डी.व्ही.डी. तयार करण्यात आली. एस्.बी.प्रॉडक्शन्सचे श्री.शंकर बारवे यांनी ती दिग्दर्शित केली. याचे प्रकाशन डॉ.भूषण केळकर, Country Manager, University Relations IBM India यांच्या हस्ते करण्यात आले.
- * संस्थेच्या मार्गदर्शन व प्रयत्नांमुळे श्री.बाळ दगडु जगधने यांना अपंग कल्याण केंद्रातून तीन चाकी सायकल मिळाली.
- * संस्थेच्या सर्व कार्यकर्त्यांनी रु.३५०००/- चा निधी गोळा करून मुख्यमंत्री दुष्काळ निधीला दिला.
- * ससून हॉस्पिटल मधील "मिल्क बँक" ला भेट देऊन तेथील बालकांना संस्थेत शिवलेली झबली टोपडी भेट दिली.
- * संस्थेच्या ३५ व्या वर्षानिमित्त ज्येष्ठ नागरिकांसाठी काही उपक्रम घेण्याचे ठरविले आहे. त्याची सुरुवात म्हणून ज्येष्ठ महिलांची २ दिवसांची सहल दिघी येथे आयोजित केली होती. संस्थेच्या सभासद अंजली लेले यांनी हे आयोजन केले होते. पुढील वर्षातही अशा विविध प्रकारच्या सहली व कार्यक्रम घेण्यात येणार आहेत.

अभ्यासिका

१ ली ते ७ वी च्या विद्यार्थ्यांची शालेय अभ्यासात प्रगती, अभ्यासपूरक कौशल्यांचा विकास व व्यक्तीमत्व विकास होण्याच्या उद्देशाने २००२ पासून दिधी येथे अभ्यासिका प्रकल्प चालू आहे. २०१३-१४ या वर्षामध्ये विद्यार्थ्यांची संख्या १०५ होती. मुलांसमोर दर्जेदार नवनवीन कार्यक्रम ठेवले तर त्यांचे अनुभव विश्व समृद्ध होऊन व्यक्तीमत्व फुलते. त्यानुसार विविध उपक्रम या वर्षात योजले होते.

शैक्षणिक :

- * गृहपाठासाठी मदत, विषय समजण्यासाठी संकल्पना आणि प्रमुख भाग समजावून देणे व सराव परीक्षा नियमितपणे घेतल्या गेल्या.
- * भूगोल, विज्ञान, गणित, भाषा, सामान्यज्ञान, यांचा समन्वय साधणारा पुणे ते दिल्ली प्रवास हा (Interactive) खेळ व अक्षांश रेखांश समजावून सांगणारे विशेष खेळ घेण्यात आले.
- * हस्ताक्षर सुधारण्यासाठी कार्यशाळा घेण्यात आली व श्री.विजय व सौ.रेणूका काळे यांच्यातर्फे १०० विद्यार्थ्यांना सुलेखन पुस्तिका देण्यात आल्या.
- * इंग्रजी सुधारण्यासाठी मुलांचा टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठाच्या परिक्षेचा अभ्यास करून घेतला. ५५ मुलांना परिक्षेला बसवले व संस्थेत विद्यापीठाचे केंद्र सुरू केले.
- * सायन्स पार्क चिंचवड येथे मुलांची शैक्षणिक सहल गेली होती.

सांस्कृतिक :

- * आषाढी एकादशी निमित्त वृक्ष दिंडी व तरु पालखी काढण्यात आली.
- * रक्षाबंधन, दहीहंडी, संक्रांत, दिवाळी हे सण साजरे केले.
- * गुरुपौर्णिमेनिमित्त गुरु शिष्यांच्या कथा सांगितल्या.
- * श्रावणातील हळदीकुंकवाच्या निमित्ताने पालकसभा आयोजित केली.

कलाकौशल्य :

- * मुलांच्या कलागुणांना वाव देण्यासाठी राख्या बनवणे, गणपतीच्या मूर्ती बनविणे व रंगविणे, चित्रकला स्पर्धा, मेंदी स्पर्धा हे उपक्रम घेतले. याशिवाय नृत्य, हस्तव्यवसाय यांचे नैमित्तिक वर्ग घेतले.

आरोग्य तपासणी :

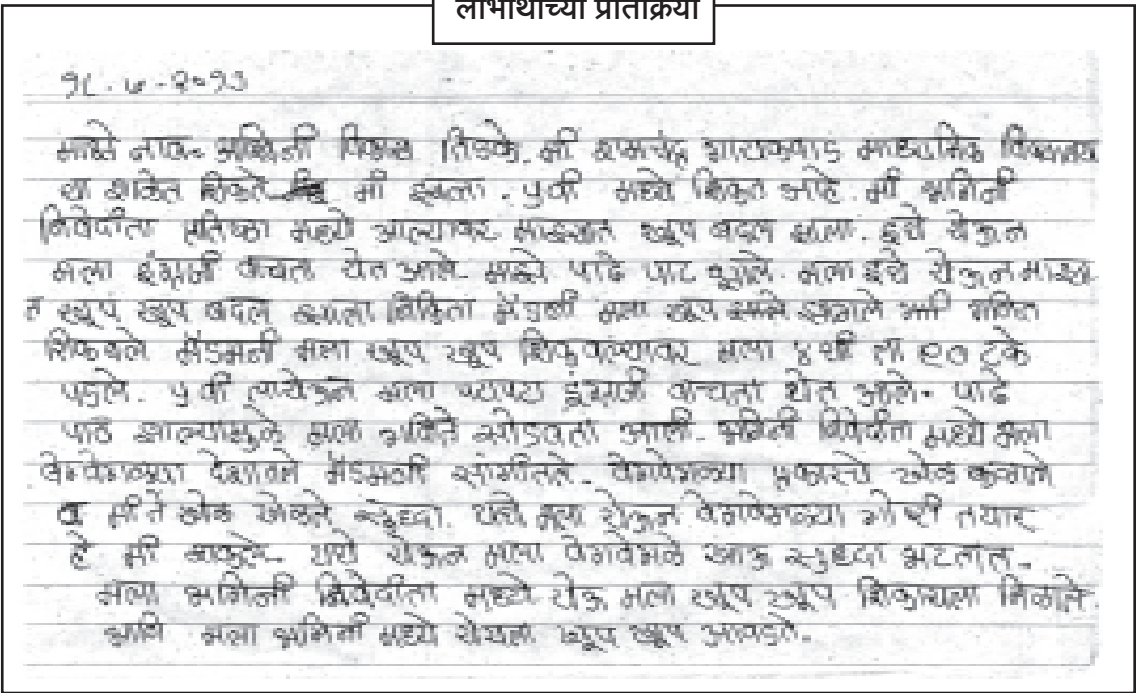
- * मुलांची हिमोग्रॅम तपासणी करून आवश्यकतेप्रमाणे बाराक्षार व होमिओपाथी दवाखान्यातून मोफत औषधोपचार देण्यात आले.

विशेष :

- * उन्हाळ्याच्या सुटीमध्ये १५ एप्रिल ते २६ एप्रिल मुलांसाठी शिबिर घेण्यात आले. यामध्ये योगासने, गोष्टी, हस्तव्यवसाय, वैज्ञानिक खेळ व गमतीदार प्रयोग यांचा समावेश होता.
- * दिधी येथील अभ्यासिकेबरोबरच दिधी जवळचा परिसर, पुणे तसेच पुण्याबाहेरही अभ्यासिकेची व्याप्ती वाढत आहे.

- * यमाई नगर येथे अत्यंत गरीब वस्तीत पालांमध्ये रहाणाऱ्या मुलांसाठी गेली ३ वर्षे अभ्यासिका चालू आहे तिथे २० मुले नियमित येतात.
- * एकलव्य बालशिक्षण व आरोग्य न्यास संस्थेच्या १५ मुलांसाठी आठवड्यातून २ दिवस अभ्यासिका चालते.
- * दिधी पासून ६ कि.मी. वडमुखवाडी येथे प्राथमिक शाळेच्या मुख्याध्यापिकांच्या मागणीनुसार ऑक्टोबर १३ पासून १५ दिवसातून एकदा कार्यशाळा सुरू केली आहे. यामध्ये भाषा व गणिताचे सोपे खेळ, गाणी, हस्तव्यवसाय असे कार्यक्रम घेतले.
- * संस्थेच्या सभासद सौ.अनघा तारे गेल्या वर्षी पासून खामगाव, जि.बुलढाणा येथे संस्थेतर्फे अभ्यासिका चालवत आहेत.

लाभार्थींच्या प्रतिक्रिया

कराटे प्रशिक्षण वर्ग

मुले व मुली यांना चांगल्या व शास्त्रशुद्ध पद्धतीने स्वसंरक्षण करता यावे म्हणून गेल्या वर्षीपासून दिधी येथे कराटे प्रशिक्षण वर्ग चालू केला आहे. या वर्गाला हळूहळू प्रतिसाद मिळत आहे. महिला दिनाच्या दिवशी दिधी येथे कराटे वर्गात शिकत असलेल्या मुलांनी प्रात्यक्षिके करून दाखविली. पिंपरी चिंचवड महानगर पालिकेच्या महापौर श्रीमती मोहिनी लांडे प्रमुख पाहुण्या म्हणून आल्या होत्या. संस्थेची ब्लॅकबेल्ट होल्डर कराटे शिक्षिका लक्ष्मी अढाळगे हिने बालेवाडी स्टेडियम येथे जपानी शिक्षकांकडून कराटेचे ३ दिवसांचे प्रशिक्षण घेतले.

विज्ञान केंद्र

विद्यार्थ्यांमध्ये विज्ञान विषयाबद्दल गोडी निर्माण व्हावी यासाठी शाळांमध्ये जाऊन मुलांकडून अभ्यासक्रमातील प्रयोग करून घेण्याचा उपक्रम संस्थेने चालू केला आहे. स्वतः प्रयोग केल्यामुळे त्यांच्यामध्ये निरीक्षण, कार्यकारण भाव तपासणे, निष्कर्ष काढणे ही कौशल्ये विकसित होतात. तसेच विज्ञानातील मूलभूत तत्व व संकल्पना स्पष्ट होण्यास मदत होते.

- * यावर्षी काही नवीन शाळांमध्ये हा उपक्रम सुरु करण्यात आला.
  १. चिंचवड येथील समरसता गुरुकुलम ही फासेपारधी मुलांची निवासी शाळा.
  २. आळंदी रस्त्यावरील चोवीसावाडी महानगरपालिका शाळा.
  ३. वानवडी येथील कॅन्टोमेंट बोर्डाच्या महादजी शिंदे प्रशाला येथे ग्रेट फाऊंडेशन यांच्या सहकार्याने.
- * १० शाळांमधील एकूण १७६६ विद्यार्थ्यांनी या प्रकल्पाचा लाभ घेतला. प्रत्येक विद्यार्थ्यांने सरासरी १२ प्रयोग स्वतः केले. कॅन्टोमेंट बोर्डाच्या शाळेमध्ये मुलांची पूर्व चाचणी व उत्तर चाचणी घेण्यात आली.

लाभार्थींच्या प्रतिक्रिया

विद्यार्थी विज्ञान महानगरपालिका, चिंचवड, पुणे क्र-१.

इ.पु.नी.ते.७.वी.परीतिका

विद्यार्थ्यांना उपयुक्त झाले ते विद्यार्थ्यांनी प्रयोगा या विज्ञानप्रदर्शनात पाठगळे मिळाले. मुलांकडून संकल्पना प्रयोगाद्वारे मुलांना पटकन समजल्या. प्रयोग करून दाखवताने विद्यार्थ्यांनी उत्साही व भाग्यी होणे व बोर्डाप्रकारे स्पर्धाकारण देऊन प्रयोग करून दाखवताने होणे.

विज्ञान प्रदर्शन घान साहे. शाळा सर्ग शिक्षकांना सादर.

अभि पवार ज्योती - शिक्षक

डॉ. सुधा मंडार - मुख्याध्यक्ष

अभि जमादार - ज्योती - शिक्षक

सा.बा.उ.भा.सी. विद्यालय - पुणे

* एकलव्य बालशिक्षण व आरोग्य न्यास तर्फे १० वी बहिस्थ अभ्यासक्रमातील १७ मुलांसाठी सदाशिव पेठेतील ऑफिसमध्ये प्रयोगांचे आयोजन केले होते.

* विज्ञान दिनाच्या निमित्ताने महादजी शिंदे प्रशाला व दिधी येथे विज्ञान प्रदर्शनाचे आयोजन केले होते. यासाठी मुलांकडून विविध विषयांवर तक्ते करून घेण्यात आले होते. प्रदर्शनामध्ये विविध प्रकल्प व विज्ञानविषयक खेळ मुलांनी सादर केले. शाळेतील शिक्षक पालक व विद्यार्थी प्रदर्शन पहाण्यासाठी आले होते. ग्रेट फाऊंडेशनच्या अध्यक्ष डॉ.विनेय किरपाल यांनी प्रदर्शनास भेट दिली. प्रत्येक वर्गातील उत्कृष्ट प्रकल्प सादर करणाऱ्या विद्यार्थ्याला बक्षीस व सहभागी झालेल्या सर्व विद्यार्थ्यांना प्रशस्तिपत्रक देण्यात आले.

* 'मनिषा सोसायटी', कर्वेनगर येथे रोबोटिक्स कार्यशाळा घेण्यात आली. यामध्ये ९ विद्यार्थ्यांनी सहभाग घेतला.

किशोरवयीन प्रकल्प

किशोरवयातील मुलामुलींच्या जीवनातील या नाजूक टप्प्यावर त्यांना योग्य मार्गदर्शन मिळावे त्यांच्यामध्ये चांगली मूल्ये जोपासली जावीत या उद्देशाने २०१० पासून हा प्रकल्प चालू केला आहे. त्यामुळे त्यांना मनातील विचार मोकळेपणाने मांडण्याची, देवाणघेवाण करण्याची संधीही मिळते.

२०१३-१४ या वर्षात ४ शाळेतील ७ वी च्या वर्गातील मुलांमुलींसाठी वर्ग घेतले. ९६ मुली व ८६ मुले अशा एकूण १७२ विद्यार्थ्यांनी याचा लाभ घेतला. प्रकल्पातील मुलांचा वाढता सहभाग उल्लेखनीय आहे. छत्रपती शाहू महाराज विद्यालय, दिघी या शाळेत शिक्षकांच्या मागणीनुसार मुलांसाठी वर्ग चालू केला. चोवीसावाडी म.न.पा. शाळेत बरीच खाण कामगारांची मुले आहेत. तेथेही वर्ग चालू करण्यात आला.

किशोरवयातील शारीरिक मानसिक बदल व समायोजन, स्व-ओळख, संवाद कौशल्य, आत्मविश्वास, स्त्री-पुरुष समानता, शिक्षणाचे महत्त्व, अभ्यास कौशल्य व नियोजन, सामाजिक जाणीव संवर्धन अशा विविध विषयांवर खेळ व कृती यांच्या आधारे आठवड्यातून एकदा अशी सत्रे घेण्यात आली.

दर शनिवारी दिघी येथे १३ ते १६ वर्षे वयाच्या मुलांमुलींसाठी व्याख्याने, कार्यशाळा फिल्म शो, प्रात्यक्षिके, कलाकौशल्ये, सांस्कृतिक कार्यक्रम, स्पर्धा, शैक्षणिक भेटी व सहल असे अनेक उपक्रम घेतले. २५-३० मुलामुलींनी नियमितपणे या कार्यक्रमाचा लाभ घेतला.

यावर्षी एप्रिलमध्ये प्रथमच मुलांमुलींसाठी २ दिवसांचे निवासी शिबिर घेतले. यामध्ये १० मुले व १० मुलींनी सहभाग घेतला. यामध्ये पुढील कार्यक्रम घेतले.

- * किशोरवयातील शारीरिक बदल व मुलांमुलींमधील भेद - शब्दश्री येलमले (फॅमिली प्लॅनिंग असो.ऑफ इंडिया)
- * पपेटस बनवणे व पपेट शो. - मृदुला केळकर
- * सकस आहाराचे महत्त्व व प्रात्यक्षिक - ललिता मराठे - यामध्ये मुलांनाही सहभागी केले.
- * भावनिक विकास - माधवी जोशी

२०१३-१४ मधील इतर कार्यक्रम :

- * ज्ञान प्रबोधिनीशी संलग्न मानसशास्त्रज्ञ व समुपदेशक सौ.नीता केळकर यांनी पुढील विषयांचे मार्गदर्शन केले. १. स्वसंकल्पना २. मैत्री व व्यसन ३. माध्यमांचा परिणाम ४. लैंगिक शोषण ५. संवाद कौशल्य ६. ठामपणा
- * अभ्यास कौशल्य - संगीता आर्यमाने - समुपदेशक
- * 'बिकट राह' ही लैंगिक शोषणावर आधारित सी.डी.मुली व पालकांना दाखवली.
- * पर्यावरणाचे महत्त्व व रक्षण - सायली पलांडे
- * वैज्ञानिक खेळणी बनवणे - श्यामा आंबेडकर व सुनीता टुमणे युरेका सायन्स क्लब
- * पोलिस स्टेशनला भेट देऊन मुलांना वेगळ्या प्रकारचा अनुभव मिळाला.
- * राजा केळकर संग्रहालय व कात्रज प्राणी संग्रहालयाला सहल गेली होती.
- * कागदाच्या पिशव्या, राख्या, गणपती बनविणे व रंगविणे
- * मेंदी व चित्रकला स्पर्धा

- * महिला दिन व गुरुपौर्णिमेनिमित्त पथनाट्य
- * हिमोग्लोबिन तपासणी व होमिओपाथी दवाखान्यामार्फत औषधोपचार वेगवेगळ्या विषयांची ओळख, तज्ञांचे मार्गदर्शन, सोशल वर्करचा पाठपुरावा या सर्वांचा परिणाम दिसून येत आहे. मुलांमध्ये सकारात्मक बदल घडून येत आहेत. शाळेतील शिक्षिकांनीही असा अभिप्राय व्यक्त केला आहे.

लाभार्थीच्या प्रतिक्रिया

दि. ०५/०५/२०१३

प्रति -
 भगिनी निवेदिता प्रतिष्ठान,
 दिवस, ठिकाण.

अभिप्राय :- सन २०१३-१४ साली आम्हाला
 शाळेला किरीट वरील प्रकल्प बंद करण्यात आला.
 हा प्रकल्प आम्हांला नोवाला होला. किरीट वरील
 मुलांना या प्रकल्पामुळे बरेच ज्ञान प्राप्त झाले.
 प्रकल्प सुरुच्या वेळी वरील नोवाला बंद झाला.
 समाजात बरेच आज होणारे शिक्षकांवरून आल्यापारसर
 महत्त्वा वातावरणाचा हा प्रकल्प नोवाला प्रकल्प आहे.
 कारण हीच मुले आली ही नाशिक, आहेत. चालू
 काळात त्यांना स्त्रियांविषयी नोवाला विचार
 करताना तर त्यांच्याकडून सगळी दुरुवला घडणार
 नाहीत. हा प्रकल्प आम्हाला नोवाला वाढवा. व
 व्यापी वेळ वाढवावी.

मुलांविषयी
 सन २०१३-१४ साली सन २०१३-१४
 दि. ०५/०५/२०१३

साहित्य व समाजसेवा पुरस्कार

२०१२-१३ चा सरस्वती समाजसेवा पुरस्कार 'वंचित विकासच्या सुनिता जोगळेकर' यांना देण्यात आला. तमन्ना शेख इनामदार, विजया दहिफळे व अरुणा मिरवण याना गौरव पत्रे देण्यात आली. यावर्षीचे शारदा साहित्य पारितोषिक डॉ.हेमा क्षीरसागर यांना त्यांच्या 'बिंब प्रतिबिंब' या काव्यानुवादासाठी व सुनिति काणे यांना त्यांच्या 'चिकन सूप फॉर द इंडियन सोल' या अनुवादित पुस्तकासाठी विभागून देण्यात आले.

पुरस्कार वितरण समारंभ निवारा सभागृह येथे ५ जून २०१३ रोजी 'कलासक्त' च्या कार्यवाह आणि 'केल्याने भाषांतर' या त्रैमासिकाच्या संपादक डॉ.सुनीता महाजन यांच्या हस्ते संपन्न झाला.

संस्थेतर्फे देण्यात येणारा कार्यकुशल कर्मचारी पुरस्कार सौ.मोहिनी कांबळे यांना देण्यात आला.

प्रशिक्षण विभाग

व्यवसाय प्रशिक्षण वर्ग :

स्त्रियांनी केवळ पारंपारिक व्यवसायच न करता आधुनिक तंत्रज्ञानाचा उपयोग करून आर्थिक दृष्ट्या स्वावलंबी व्हावे यासाठी वेगवेगळे प्रशिक्षण वर्ग संस्थेमध्ये घेतले गेले.

- * **क्षिती क्लीन टेक प्रायव्हेट लिमिटेड** यांच्यातर्फे स्त्रियांना सौर दीप असेंब्लीचे प्रशिक्षण दिले. सध्या २७ स्त्रिया हे काम करून अर्थाजन करीत आहेत. सल्लागार मंडळाचे सदस्य श्री. अरविंद शाळिग्राम, श्री. शरद पुस्तके व प्रज्ञा देशपांडे यांचे या प्रकल्पाला मार्गदर्शन मिळाले.
- * याशिवाय दिधी येथे शिवण वर्ग, कॉम्प्युटराईज्ड मशीन एम्ब्रॉयडरी, मायक्रोवेव्ह कुकिंगची प्रात्यक्षिके व प्रशिक्षण घेण्यात आले.
- * **कस्तुरबा खादी उद्योग केंद्रातर्फे** महिलांना फॅन्सी मेणबत्त्या तयार करण्याचे प्रात्यक्षिक दाखवले. यासाठी ८० महिला उपस्थित होत्या.

कार्यकर्ता प्रशिक्षण :

संस्थेच्या कामात कार्यक्षमता येण्यासाठी कार्यकर्ते व स्टाफ यांचे प्रशिक्षण आवश्यक आहे ही गरज लक्षात घेऊन संस्थेच्या संस्थापक अध्यक्ष लीलाताई शिंत्रे यांनी 'कार्यकर्ता प्रशिक्षण' यासाठी देणगी दिली असून त्याच्या व्याजातून प्रशिक्षण उपक्रम राबवत आहेत.

गेल्या वर्षीपासून नव्याने सुरु करण्यात आलेल्या या कार्यकर्ता प्रशिक्षण उपक्रमांतर्गत यावर्षी पुढील कार्यक्रम आयोजित केले होते.

१. अहवाल लेखन - डॉ.अरुणा कौलगुड - रामभाऊ म्हाळगी प्रबोधिनी
२. कार्यशाळा - प्रभावी गणित अध्यापन - श्री. प्रदीप आगाशे, शिक्षक व गणित तज्ञ
३. कार्यशाळा - दस्तऐवज व दप्तर यांची शास्त्रशुद्ध रचना - प्रा.वीणा नरगुंद, माजी प्राध्यापक मॉडर्न कॉलेज
४. संस्थेच्या ३ कर्मचाऱ्यांनी 'वेब डिझायनिंग' चा कोर्स पूर्ण केला.
५. संस्थेच्या कर्मचारी सुरेखा परांडे यांनी रामभाऊ म्हाळगी प्रबोधिनी तर्फे आयोजित केलेल्या 'सामाजिक संस्थेतील व्यवस्थापन' या तीन दिवसांच्या कार्यशाळेत भाग घेतला.

महिला वसतिगृह

सुरक्षित स्वच्छ परिसर व योग्य मोबदल्यात राहण्याची सोय असणे ही महिला व विद्यार्थिनींची मुख्य गरज असते. ती ओळखूनच संस्थेचे महिला वसतिगृह अनेक वर्षे सुरु आहे. संस्थेच्या वसतिगृहात शिकणाऱ्या विद्यार्थिनी नोकरी करणाऱ्या तरुण स्त्रिया व ज्येष्ठ महिला यांची निवासाची सोय आहे. संस्थेच्या तीन मजली इमारतीत हवेशीर व प्रशस्त जागेत आपले वसतिगृह आहे. बऱ्याच महिला व विद्यार्थिनी वसतिगृहाचा लाभ घेत आहेत. **गेली काही वर्षे अंध महिलाही आपल्या वसतिगृहात सवलतीच्या दरात रहात आहेत.** या वर्षी वसतिगृहाच्या इमारतीचे संपूर्ण रंगकाम करून घेतले.

कर्णबधिरांसाठी वाचा सुधार केंद्र

कर्णबधिर व इतर व्यक्तींमधील वाचा दोष सुधारण्यासाठी हे केन्द्र गेल्या २ वर्षांपासून कार्यरत आहे. अनुभवी व प्रशिक्षित शिक्षिकांमार्फत एक शिक्षक एक विद्यार्थी या पद्धतीने उच्चारण व वाचा दुरुस्तीसाठी प्रयत्न केला जातो. यासाठी श्वासावर नियंत्रण करणारे व्यायाम, भाषिक खेळ घेतले जातात. तसेच मनोरंजक पुस्तके, खेळणी व इतर शैक्षणिक साधनांचाही उपयोग केला जातो. पालकानाही मार्गदर्शन व समुपदेशन केले जाते. २०१३-१४ मध्ये पुढील उपक्रम घेतले.

- * शिबिर - उन्हाळ्याच्या सुटीत मुलांसाठी शिबिर घेतले. यामध्ये योगासने, अक्षर सुधारणा, लोकरीची फुले, हार तोरण करणे, संगणकाचे प्राथमिक ज्ञान, शिवण काम, उदबत्या, उटणे, भेटकार्ड बनवणे इ.चा समावेश होता.
- * स्पर्धा - मुलांचे स्मरण, उच्चार, अंकज्ञान वाढावे यादृष्टीने समावेशित योजनेतील विद्यार्थ्यांच्या स्पर्धा बालकल्याण येथे घेण्यात आल्या. डॉ.अविनाश वाचासुंदर (संस्थापक - कॉकलिया, पुणे) यांच्या हस्ते पारितोषिक वितरण झाले.

लाभार्थींच्या प्रतिक्रिया

वाचा सुधार केंद्रातील पालकांची प्रतिक्रिया

सावनी ही माझी ३ वर्षांची मुलगी मी संस्थेत आणली तेव्हा काही मोजकेच शब्द काका, काकू, बाबा, पापा, आई इत्यादी बोलत होती. मला दीनानाथ मंगेशकर हॉस्पिटल मधून संस्थेत पाठवले. मी आठवड्यातून दोनदा तिला घेऊन येते. ३ महिन्यात सावनीच्या बोलण्यात खूपच फरक पडला ती स्वतःचे, आईचे बाबांचे नाव सांगू शकते. वस्तूचे नाव सांगू शकते. २-३ शब्दांचे वाक्य बोलू शकते. संस्थेच्या ताईनी मला नेहमीच वेळ दिला व मार्गदर्शन केले. अजून सावनी ल, व, र ही अक्षरे नीट बोलत नाही पण संस्थेच्या मार्गदर्शनामुळे लवकरच तिच्यात आणखी प्रगती होईल अशी मला खात्री आहे. मी संस्थेची आभारी आहे.

सौ. श्वेता सिद्धार्थ मांडे

संगणक वर्ग

सध्या कोणत्याही क्षेत्रात काम करण्यासाठी संगणकाचे प्राथमिक ज्ञान आवश्यक असते. हे महत्त्व फार पूर्वीच ओळखून संस्थेने २२ वर्षांपूर्वी दिधी सारख्या ग्रामीण भागात संगणक वर्ग चालू केले. आय.टी., डी.टी.पी., टॅली हे प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम सध्या चालवले जातात. सन २०१३-१४ मध्ये 'सर्टिफिकेट कोर्स इन इनफॉर्मेशन टेक्नॉलॉजी' या वर्गाला २१ तर टॅली कोर्स ला ८ विद्यार्थी होते. संस्थेला CCIT साठी M I Tech यांच्या तर्फे Franchise मिळाली आहे.

श्री.अरविंद जोशी यांनी दिलेल्या देणगीमधून संगणक लॅबच्या नूतनीकरणाचे काम यावर्षी पूर्ण करण्यात आले. यामध्ये सर्व संगणकांचे लॅन, इंटरनेट सुविधा व कम्प्युटर टेबल्स घेण्यात आली.

व्ही जे कोअर सॉफ्ट प्रा.लि. यांच्यातर्फे यू.पी.एस. व कमिटी मॅबर किशोरीताई बेलसरे यांच्यातर्फे संगणक देणगीदाखल मिळाला.

आरोग्य विषयक उपक्रम

पुणे व दिघी येथे संस्थेतर्फे मोफत होमिओपॅथी व बाराक्षार दवाखाना चालवला जातो. पुण्यात ८७४, सदाशिव पेठ, वासुकाका जोशी ट्रस्ट व भूपती कॉम्प्लेक्स येथे दवाखाना आहे. दवाखान्याला आता वाढता प्रतिसाद मिळत आहे. यावर्षी एकूण २१२ रूग्णांनी या सुविधेचा लाभ घेतला. जुने व दीर्घ आजार तसेच मानसिक आजार असलेले रूग्णही आता दवाखान्यात येतात. त्यांना औषधाबरोबरच समुपदेशन, पुनर्वसनासाठी मार्गदर्शनही केले जाते. आवश्यक असेल तेव्हा तपासण्या किंवा उपचारांसाठी इतर हॉस्पिटल्समध्येही पाठवले जाते.

* 'अॅनिमिया' या विषयावर फॅमिली प्लॅनिंग असो. च्या डॉ.उज्वला जोशी यांचे व्याख्यान झाले.

* दिघीतील महिला, अभ्यासिका व किशोरवयीन प्रकल्पातील मुलींची हिमोग्रॅम तपासणी पॅथॉलॉजिस्ट डॉ.विजय कर्णिक व डॉ.नितीन धांडे यांच्या सहकार्याने केली. एकूण २०० जणांची तपासणी झाली. आवश्यकतेनुसार दवाखान्यातर्फे औषधोपचार करण्यात आले.

लाभार्थीच्या प्रतिक्रिया

होमिओपॅथी - यशस्वितेची कथा

४० वर्षीय एक महिला दवाखान्यात छातीत धडधड, झोप येत नाही अशा तक्रारी घेऊन आली होती. तिचा आत्मविश्वास पूर्णपणे गेला होता. अधिक माहिती घेतल्यावर लक्षात आले की तिच्या वडिलांनी तिला लहानपणापासून वेगवेगळ्या रोगांची भीती घातली होती. त्या मुळे तिला काहीही करायची भीती वाटायची. खाण्यापिण्यातील अनेक वस्तू भीतिपोटी वर्ज्य केल्या होत्या. दर महिन्याला Pathological Test करून घ्यायची. रिपोर्ट्स ठीक आले की त्यावर शंका घेऊन दुसरीकडे जायची. ३ वर्षे मानसोपचार तज्ञांचे उपचार चालू होते. सतत Anti Depressant गोळ्या घेतल्यामुळे डोळ्यावर सतत झपाड येत होती व दैनंदिन कामे व्यवस्थित करता येत नव्हती. या सर्वामुळे वैवाहिक आयुष्यावर व मुलांवरही परिणाम झाला होता. संस्थेच्या दवाखान्यात आल्या नंतर होमिओपॅथीक व बाराक्षार औषधांबरोबर उपचाराचाच भाग म्हणून समुपदेशन करण्यात आले. फोनवरूनही अनेक वेळा संवाद साधून समुपदेशन केले. खूप भीति व दडपणाखाली असल्याने मानसिक आधारही खूप द्यावा लागला. या सर्वामुळे खूप सुधारणा झाली. आहार व झोप सुधारली आहे. Anti Depressant औषधे पूर्णपणे बंद झाली. आता ती घरातील दैनंदिन कामे मुलांची देखभाल व्यवस्थित करते. आनंदी व उत्साही असते. सारख्या टेस्ट्स करून घेणे थांबले आहे. घरी शिकवण्या घेण्यास सुरुवात केली आहे.

सांस्कृतिक कार्यक्रम

- * श्रावणी शुक्रवारी हळदीकुंकवानिमित्त पालक सभा घेतली. त्यावेळी नाट्य कलावंत दिपाली निरगुडकर यांचा 'रेशीमलडी' हा द्विपात्री कार्यक्रम झाला.
- * तीळगुळ समारंभाच्या निमित्ताने लेखिका इंदुमती जोंधळे यांचे अनुभव कथन झाले.
- * गुरुपौर्णिमेनिमित्त मराठी विज्ञान परिषदेच्या सुमनताई मेहेंदळे यांनी विज्ञानावर आधारित कथा सांगितल्या.
- * ८ मार्च २०१४ रोजी जागतिक महिला दिनानिमित्त दिघी येथील महिलांचा स्नेहमेळावा आयोजित केला होता. प्रमुख पाहुण्या म्हणून पिंपरी चिंचवडच्या महापौर मोहिनी लांडे उपस्थित होत्या. यावेळी अभ्यासिकेच्या व किशोरी गटाच्या मुलामुलींनी विविध गुणदर्शनाचे कार्यक्रम सादर केले.

इतर संस्थांबरोबर आदान प्रदान

- * 'आर्टिस्ट्री' या संस्थेतर्फे आयोजित केलेल्या 'देणे समाजाचे' या समाजिक संस्थांच्या प्रदर्शनात संस्थेने भाग घेतला होता. यामुळे संस्थेची माहिती अनेक व्यक्ती व संस्थापर्यंत पोचण्यास मदत झाली.
- * M.Tech Innovation या हिंजेवाडी येथील कंपनीमध्ये महिला दिनाच्या कार्यक्रमात महिलांसाठी काम करणारी संस्था म्हणून संस्थेची माहिती सांगण्यासाठी आमंत्रित केले होते.
- * Orbital Electromech Projects Pvt. Ltd. शिवणे या कंपनीतील महिला कर्मचाऱ्यांसाठी 'सकस आहार' या विषयावर कार्यशाळा घेतली.
- * Cipla Palliative care centre तर्फे काढलेल्या रॅलीमध्ये यावर्षीही संस्थेचे कार्यकर्ते सहभागी झाले होते.
- * सिंबायोसिस इंटरनॅशनल कॉलेज ऑफ मॅनेजमेंट या महाविद्यालयातर्फे महिला दिना निमित्त संस्थेच्या अध्यक्ष प्रतिमा जोशी यांना सत्कारासाठी आमंत्रित केले होते.

संस्थेच्या कार्यकर्त्यांची कौतुकास्पद कामगिरी

- * संस्थेच्या अध्यक्ष प्रतिमा जोशी यांच्या आनंदबंध या पुस्तकाचे ब्रेल लिपीमध्ये रुपांतर झाले. निवांत अंधमुक्त संस्थेतर्फे अंध मुलांनी त्यातील कथांचे सादरीकरण केले.
- * संस्थेच्या माजी अध्यक्ष व कार्यकारी मंडळ सदस्य डॉ. सुलभा देऊस्कर यांची पुणे विद्यापिठाच्या व्यावसायिक तदर्थ अभ्यासमंडळ अध्यक्षपदी सलग पाचव्यांदा नियुक्ती करण्यात आली.
- * कार्यकारिणीच्या सभासद मंजिरी सातपुते यांचा कोटक महिन्द्र कंपनीच्या सिनीअरमोस्ट फायनान्शिअल अॅडव्हायजर म्हणून विशेष सत्कार झाला.
- * संस्थेची कर्मचारी गायत्री ओतारी MS-CIT परीक्षा ७०% मार्कस् मिळवून उत्तीर्ण झाली.

संस्थेने आयोजित केलेल्या बहुउद्देशीय व विविध उपक्रमांच्या यशावर संस्थेचे उद्दिष्ट साध्य होणे अवलंबून आहे. त्यासाठी आमचे हितचिंतक, देणगीदार व कार्यकर्ते व विविध क्षेत्रातील मान्यवर यांचा सक्रिय हातभार हेच आमचे बलस्थान आहे. विविध क्षेत्रातील संस्थेचे हे काम पुढे चालू ठेवण्यासाठी व संस्थेच्या कार्य विस्तारासाठी आम्ही आपल्या सक्रीय सहकार्यासाठी नम्र आवाहन करीत आहोत.

संस्थेच्या कार्यात आपला बहुमोल वेळ, आपल्या कल्पना व सूचना यांचे मनापासून सदैव स्वागत आहे.

देणगी स्वीकारण्यासाठी संस्थेला आयकर कलम ८० जी अंतर्गत देणगीदारांना करांत सवलत आहे. २००३ साली संस्थेला परकीय चलनात देणगी स्वीकारण्याचीही (F.C.R.A.) मान्यता मिळाली आहे.

आपला धनादेश भगिनी निवेदिता प्रतिष्ठान, पुणे या नावाने काढावा.

हार्दिक शुभेच्छा !

ऋजुता पितळे
सचिव

प्रतिमा जोशी
अध्यक्ष

President's Message . . .

I am very much pleased to present this annual report and balance sheet for the year 2013-14, on behalf of Bhagini Nivedita Pratishtan, Pune. Our organization has successfully completed 35 years with many achievements in its basket. This is an exemplary performance of an organization which is solely run by women! This would not have been possible without lion's share of our committed staff, volunteers and every other contributor towards our vision.

We are very much active on social media like YouTube and Facebook. We request you to **Visit us on:** <http://www.niveditapune.org.in>

Watch our documentary on: <http://youtu.be/RqN14zuD4Qc>

Interact with us on: <https://www.facebook.com/public/Bhagini-Nivedita-Pratishtan-Pune>

This report gives you detailed information about all the activities and programs of BNP. But there are some special mentions about our work expansion and additional activities we do. Not only in Dighi and Pune but also in the areas like Chowisawadi, Vadmukhwadi nearby Dighi, Chinchwad, Pune Cantonment board we have started our work. Due to activities like Abhyasika, Science Experiments and Adolescent projects positive and remarkable changes have been observed in school studies and personality development of students. Orphans, Children of mineworkers and from tribal community like phaseparadhi are the real beneficiaries.

Due to our novel approach other organizations are coming forward for networking. Thus the organization is expanding.

We are working towards women empowerment by networking with industries to carry out industry oriented trainings for women. As a result, Kshiti Cleantech Pvt. Ltd offered work of assembling solar lamps to women.

Rotary Club Pune West, Association of friends of Germany, Give India, Persistent Foundation, Ushatai Sathe Marriage Bureau, HDFC Ltd and Arunkumar Pandit have been our regular donors. Biche family of Orbital Electromech Projects has provided their office place at Bhupati Complex to use for organisation's activities. Apart from this, there are many individuals who are impressed with our work and donate generously year after year. I am thankful to all of them for helping us making a difference in the community.

To execute the work more effectively and smoothly, organization welcomes donations from all our well wishers, our staff and volunteers which will help us grow the activities and programs of BNP and serve the society at large during next year. And I am sure that the organization will make a remarkable progress towards its vision with such help.

Pratima Joshi

Annual General Meeting

Annual General Meeting (AGM) was held on 6th July 2013. As per the norms in constitution, Vasundhara Kelkar, Vandana Kelkar and Pranoti Garge retired from the managing committee. And all were re-elected on the managing committee. Lalita Marathe was newly elected on the managing committee. Madhuvanti Kelkar and BNP staff representative Amruta Kulkarni were co-opted to the managing committee. List of managing committee for 2013-14 is given on page 2.

Annual activity report & Auditors report for 2013-14 was presented & accepted unanimously.

Mr. Sanjeev Gokhale was reappointed as internal auditor for the year 2013-14.

Advisory Committee Meeting - Meeting of Advisory committee was held on 31-8-2013. Committee members Dr. Deepak Tilak, Prof. Arvind Shaligram, Organization's president & other office bearers were present. Dr. Deepak Tilak discussed about all the projects and gave valuable guidance & suggestions to expand and improve the activities.

Special events - 2013-14

- **Scholarships** - This year we received permanent deposits cum donations from Urmila dixit, Ajit Joshi and Ravindra Nene (USA) for providing educational scholarship to needy girls/ women pursuing higher education through the yearly interest. Meera Nene scholarship (4 students) and Vaijayanti Joshi scholarship (1 student) were awarded to deserving girls after careful scrutiny, interview and selection. We also received donation from Prof. Arvind Joshi USA in the memory of late Vaijayanti Joshi. 11 girls were awarded scholarship from his donations following the same procedure.
- **Medical Help** - Shri. Chitale from 'Surag Trust' donated for the medical treatment of poor and needy patients. Six such patients were interviewed, selected and then given amount of Rs. 9000 /- each as a help for the medical treatment.
- Audio-visual DVD revealing the successful journey of the organization was published by the guest of honor - Dr. Bhooshan Kelkar (Country Manager – UR relations -IBM India). This DVD is directed by Mr. Shankar Barave.
- Bal Dagadu Jagadhane received a tricycle from Handicapped Welfare center. Organization helped him for the same.
- BNP team collected total fund of Rs. 35000/- as its contribution towards “CM’s Draught Relief Fund”
- BNP staff visited Milk Bank - in Sasoon Hospital and donated baby clothes stitched by BNP workers to the newborns.
- This year is 35th year of BNP. On this occasion we have decided to carry out different programs. The launch of this resolution was done by conducting 2 days overnight trip for senior citizens at our Dighi premises. BNP member Anjali Lele took initiative for this.

Karate Coaching Class

From the perspective of developing appropriate technique of self defense, we started Karate Coaching at Dighi for girls and boys. We are getting a very good response for this initiative. Our Karate students demonstrated few activities on International Women's day. PCMC mayor Mohini Lande was the guest of honor of this function. BNP Karate Coach, Black Belt holder Laxmi Adhalge underwent 3 days Katate training imparted by a Japanese Karate Coach at Balewadi stadium.

Abhyasika

BNP has been conducting Abhyasika program for the students of 1st to 7th STD students to support the development of different types of skills (like personality development skills, vocational skills) which are complementary to regular school studies. This year students responded in enormous number of 105.

Various innovative and creative activities touching different fields were arranged for the students.

Educational:

Focus of these activities was on explaining the basic concepts of subject and providing practice tests for the same.

- "Journey from Pune to Delhi" – an interactive game for general knowledge was conducted. After participating in this game students could understand the concepts like latitude and longitude (Geography), Computations of distances (Mathematics).
- A workshop on Improvement of handwriting was conducted. Mr. Vijay Kale and Mrs. Renuka Kale donated handwriting books to 100 students.
- Fifty five (55) students were trained and appeared for Tilak Maharashtra Vidyapeeth English examination. BNP has also started Vidyapeeth center now.
- Study tour to Science Park at Chinchwad was also arranged for the students

Cultural:

- On occasion of Ashadhi Ekadashi - Vriksha Dindi and Palakhi was conducted
- Celebrated festivals like Rakshabandhan, Dahihandi, Diwali and Sankrant
- GuruPournima – Story telling on the topic of "Guru – Shishya" was arranged
- Haladikunku in Shravan was arranged to meet the parents of students

Personality development:

- Rakhi making and Sculpture making activities were arranged.
- Drawing competitions were conducted.
- Mehendi competitions were also conducted.
- Dance , paper craft classes and elocution competitions are occasionally carried out.

Health:

- Hemogram checkup and treatment was given to the students through our Barakshar and Homeopathy dispensary.

Special Activities:

- Summer camp (15th April to 26th April) was arranged to teach Yogasana, Craft, Scientific games etc.
- BNP has started Abhyasika in the nearby vicinity of Pune as well as Dighi.
- For last 3 years Abhyasika is being conducted at Yamai Nagar area for children of very poor community. About 20 students attend this Abhyasika regularly.
- For 15 students of Eklavya Balshikshan and Arogya Nyaas, we run Abhyasika twice in a week in Pune city.
- As a response to the demand from principal of Primary school at Vadmukhwadi which is 6 km away from Dighi, we have started a workshop from 13th Oct 2013. This is conducted twice in a month.
- We also have our Abhyasika running at Khamgaon, Dist Buldhana now. This is an initiative taken by Mrs. Anagha Tare, a BNP member.

Beneficiary's Reaction

१८.४-२०१३

माझे नाव- सुखिनी विठ्ठल दिवाळे. मी कामरेड शाळाकपाड माध्यमिक विद्यालय या शाळेत शिकते आहे. मी इंग्लिश, पुढी मध्ये शिकत आहे. मी सुखिनी निवेदिता प्रतिष्ठा मध्ये आल्यावर माझकत खूप खबर झाला. इथे येऊन मला इंग्रजी कचता येत आहे. माझे पाडे पाट घुले. मला इथे येऊन माझी त खूप खूप खबर झाला. विविधा मंगणी मला खूप खूप खबर झाले. मी शिकत शिकते. मी मंडळी मला खूप खूप शिकवल्यावर मला ४ थी ती २० टके पडले. पुढी लगेचून मला परीक्षा इंग्रजी कचता येत आहे. पाडे पाट झाल्यामुळे मला बघिते असोडवता आली. सुखिनी निवेदिता मध्ये मला वेगवेगळ्या वेळावेळे मंडळी संगणितले. वेगवेगळ्या प्रकारचे खेळ करणे व मी ते खेळ खेळते खुद्दा. परी मला येऊन वेगवेगळ्या गोष्टी तयार हे मी काढले. परी येऊन मला वेगवेगळे खाऊ खुद्दा झटलात. मला सुखिनी निवेदिता मध्ये येऊ मला खूप खूप शिकवला मिळाले. मला मला सुखिनी मध्ये येऊन खूप खूप आनंदले.

Women Hostel

Availability of safe and clean accommodation with affordable rate is the basic need of students, working women when they have to stay away from their native place. To fulfill such need, we are running ladies hostel at Dighi for last several years. Our ladies hostel is a three storied spacious building. Working women, college girl students and senior citizens have been availing this facility. **Even blind girls have been our ladies hostel residents for last many years.** We have provided this facility to them at a concessional rate. This year we painted the hostel building. It has new look now.

Science Centre

In order to generate interest in science subject, we have started a new activity of conducting science experiments in various schools. Here, each student gets a chance to perform an experiment by himself. This builds confidence in him, helps him clear basic concepts.

In 2013-14, this activity is was newly started in Samarasata School, Chovisawadi School at Alandi and Mahadaji Shinde Prashala of Cantonment board at Wanawadi (courtesy Great foundation).

Students from about 10 schools are the beneficiaries of this project. Each student performed 12 number of experiments in an average. Pre test and post tests were conducted for Cantonment board school students to know the effect of this activity and the results are encouraging.

For 17 students appearing for 10th STD external curriculum from Eklavya Balshikshan and Arogya Nyaas, such experiments were conducted at our Sadashiv Peth office.

Beneficiary's Reaction

विद्येची विद्येवत् महानगर पाठशाला, विद्ये-शाळा,
गुणे क्र-१.

इ.प.ची ते १०वी पर्यंतच्या
विद्येवर्षांत उपयुक्त झाले ते विद्येवर्षांत
प्रयोगे या विद्येवर्षांत पाठशाले मिळाले
मुक्तांकीत संकल्पना प्रयोगाद्वारे
मुलांना पटकन समजल्या. प्रयोग करून
वाचकपणे विद्येवर्षांत उत्तरेही व-मानेही
हेने व योग्यप्रकारे स्पष्टीकरण देऊन
प्रयोग करून वाचकता हेने
विद्येवर्षांत सांग साहे-आवृत्त सर्प
शिककांना आवडले.

श्रीम. पवार ज्योती - शिक्षक
श्री. सुधा मंडरे - मुख्यालय
श्रीम. जमादार जयिता - मुख्यालय
श्री. बाळुभाई विष्णू - मुख्यालय

On Science day, science exhibition was arranged at Dighi and Mahadaji Shinde Prashala of Cantonment board. For this exhibition, students prepared scientific charts, projects on different topics, displayed scientific games and performed scientific experiments. Dr. Viney Kirpal, President, Great Foundation, visited this exhibition. There was a great response from parents and teachers as visitors. Prizes and participation certificates were also distributed to the students for their contribution and best experiments.

Workshop on Robotics was conducted in Manisha Society at Karvenager. About 9 students participated in this workshop.

Project for Adolescents

The formative years between ages 12 to 18 are extremely important for girls. Apart from physical and mental development, their career also takes direction and shape in these years. In 2010 our organization has started a program specifically targeted towards self-reliance and self-development of adolescent girls.

The objective of this project is to upgrade knowledge and impart training to adolescents for the subjects such as general education, personal hygiene, health, sexual awareness, physical and mental changes, interpersonal skills, self-defense etc. This information is imparted to them via innovative methods such as reading newspaper cuttings, reading books on specific subjects, skits and role plays etc. If need arises, remedial aid is also provided.

In 2013-14, we carried out this project for girls and boys of 7th STD in 4 schools. We achieved the number of 172 as a number of total beneficiaries which includes 96 girls and 86 boys. Due to such overwhelming response of students and demand from the school teachers, we started this project in Chhatrapati Shahu Maharaj Vidyalaya, Dighi and Corporation school of Chowisawadi as well.

On Saturdays, we also conduct various activities like lectures, speeches, workshops, film shows, Demos, cultural activities, Art and performances, excursions etc. About 25-30 students participated in these activities.

One-day stay over camp was arranged in April 13. 10 boys and 10 girls attended this overnight camp.

- Physical changes during adolescence - Shabdashree Yelmale (Family planning Asso. Of India)
- Puppet Show - Mrudula Kelkar
- Importance of nutritious food and diet - Lalita Marathe
- Emotional Quotient - Madhavi Joshi

Other Activities in 2013-14:

- Guidance on Personality development skills - Neeta Kelkar (Psychiatrist and consultant)
- Study Skills - Sangita Aryamane
- Sex education - "Bikat Raah" a CD was shown to Girls and their parents
- Environment - Its importance & conservation - Sayali Palande
- Making of scientific toys - Shyama Ambedkar & Suneeta Tumane (URECA Science club)
- Visit to Police station
- Study tour to Raja Kelkar Museum & Katraj Sanctuary
- Paper Craft - Making of bags, Rakhi, Idol of Ganesha
- Competitions - Drawing & Mehendi
- Street play - On the occasion of Women's day and Gurupournima
- Hemoglobin checkup and treatment through our Homeopathy dispensary.

We are getting overwhelming and positive response from students, their parents and teachers for this project.

Beneficiary's Reaction

दि. ३०/०६/२०१३

प्रति,

भगिनी निवेदिता प्रतिष्ठान,
दिबरी, पुणे ज्य.

आभिप्राय :- सन २०१३-१४ साली आत्मच्या
आलेख किरीट वरील प्रकल्प शोधव्याप्त झाला.
हा उपक्रम आत्म्या न्यायला होला. किरीट वरील
मुलांना या उपक्रमामुळे वेगवेगळे ज्ञान प्राप्त झाले.
अजब न्याय्या - वास्तविकीत न्यायला बदल झाला.
समाजामध्ये आज होणारे स्त्रियांवरील आत्याचार
सहज बालव्यात्या हा अजब न्यायला उपक्रम करे.
कारण टीच मुले आधी हा नागरिक आलेख चालू
करावत न्यायला स्त्रियांविषयी न्यायले विचार
करावले तर न्याय्याकरून सगळी दुरुवजा घडणार
जाहीत. हा उपक्रम आत्म्या न्यायला वाढवा. व
आत्म्या वेळ वाढवावी.

मुल्यधिकार

अनंत वी. लक्ष्मणराव, निव. सहाय
दिबरी, पुणे-१४.

Sahitya and Samajseva Puraskar

“Sahitya ani Samaj Seva Puskar” ceremony was conducted in Nivara Sabhagruh on 5th June 2013. Guest of honour was famous **Dr. Suneeta Mahajan** (Editor of a magazine “Kelyane Bhashantar” and director of “kalasakta”)

“Suneeta Jogalekar (of Vanchit Vikas)” was awarded **Saraswati Samaj seva Puskar**.

Tamanna Sheikh, Vijaya Dhahiphale and Aruna Miravan awarded with Certificate of appreciation for the work done by them.

Dr. Hema Kshirsagar and Suneeti Kane shared **Sharada Sahitya Paritoshik** for “Bimb-Pratibimb” (Translation of poems) and “Chicken Soup for the Indian Soul” (Translation) respectively.

Mohin Kambale, from BNP, was rewarded with Certificate of Appreciation as “Kushal Karmachari Puskar”.

Training

Vocational training

We provide industry oriented training to women which imparts them the knowledge of modern techniques and technology and its application in the industry. This helps them become self reliant and independent.

- Kshiti Cleantech Pvt. Ltd imparted training on how to assemble solar lamps. As a result, 27 women are earning money themselves by making such solar lamps. This was executed under able guidance of Arvind Shaligram (Advisory Board Member), Shri. Pustake and Pradnya Deshpande
- Training programs on Computerised machine embroidery, Microwave cooking and tailoring were conducted
- Demo on Making of fancy candles was given by Kasturaba Khadi Udyog Center. 80 women attended this activity.

Staff training

It is needed for proper and efficient functioning of an organization. Realizing this, our founder president Leelatai Shintre has donated for this purpose and the yearly interest is to be utilized for staff training.

Under this activity we arranged various programs -

- Report writing - Dr. Aruna Kaulgud (Rambhau Mhalagi Prabodhini)
- Workshop - Effective Study of Mathematics - Dr. Pradeep Agashe (Mathematician)
- Workshop - Filing system - Ex. Prof. Veena Nargund (Modern College)
- Web designing course completed by 3 staff members of BNP
- Surekha Parande participated in a 3 day workshop on "NGO management", organized by Rambhau Mhalagi Prabodhini

Cultural Programs

- Haladi-Kunku on Shravani Shukrawar and Parents meeting
- "Reshimladi" a performance by Dipali Niragudkar, Theatre Artist.
- Sankrant Celebrations – Indumati Jondhale (writer) shared her life experiences with audience.
- On occasion of GuruPournima, Suman Mehendale (from Marathi Vidnyan Parishad) narrated different stories having scientific base.
- At Dighi, a get together for women was arranged on 8th March 2014 - International Women's day. Guest of honor was Mohini Lande. Students from Abhyasika and Adolescent project showed their performances in various entertainment activities.

Speech Correction center

Speech Correction Centre was started in May 2011. For last three years, we have been conducting Speech Correction and Language Skills, development counseling for the Deaf & Dumb children and other needy. Every individual of this kind is given attention in person by the teacher. Also specific guidance is provided to parents of these children as per their need.

- In 2013-14 we conducted workshops for such kids. Activities like Yoga, Improvements in handwriting skills, Basic education of computers, craft, making greeting cards etc were conducted.
- Competitions (for students in Inclusive Education) like memory games, speaking and mugging, pronunciations of words were conducted in Balkalyan Sanstha. Prize distribution was done by Dr. Avinash VachaSundar (founder - Cochlea).

Beneficiary's Reaction

Parents Reaction

Savani, my three year old daughter was able to speak very limited words like Kaka, kaku, Baba, Papa, Aai etc. before approaching BNP. Through reference of Deenanath Mangeshkar Hospital, I along with Savani, started visiting BNP twice a week. Within three months we noticed remarkably positive improvement in Savani's speaking abilities. Now she can utter her own name, mother's and father's name. Teachers of BNP always helped me and guided me promptly. I am very much confident that Savani will pick up fast and start speaking up the letters like La, Ra, Va etc. which she is unable to speak up at present. I am very much grateful to BNP.

- Mrs. Shweta Siddharth Mande

Health Activities

Homoeopathy and Barakshar Dispensary is conducted in Pune at 854, Sadashiv Peth, Vasukaka Joshi Trust & at Bhupati Complex and Dighi. It is getting tremendous response and number of beneficiaries for this activity is increasing every year. Apart from regular medications, we also provide guidance and references for the treatment of special type of diseases.

Dr. Ujjawala Joshi from Family planning association delivered a lecture on "Anemia".

While working in the field of women and child welfare, it is imperative and important not to neglect the overall health of a family. BNP organized a camp for Hemogram check-up and treatment for women in Dighi Area and Girls from Abhyasika & Adolescent project. BNP is thankful to Pathologist Dr. Vijay Karnik and Dr. Nitin Dhande for the same.

Beneficiary's Reaction

Homeopathy success story

A forty year old woman who came to BNP dispensary with a complaint of palpitation and insomnia looked very much down and lacked complete self confidence in her. After enquiring further, we came to know the reason of her condition. Her father had scared her about various types of diseases and hence she was afraid of doing any kind of work. She used to eat very less, avoided many food items. Every month she used to go for Pathological Test. Despite normal reports, she doubted all those reports and went for second round of tests. She was also undergoing treatment of a psychiatrist for three years. Due to intake of Anti-depressant tablets, she was always in a drowsy state and could not perform her daily tasks. This affected her married life badly.

After approaching BNP dispensary, she was given homeopathy and barakshar treatment along with counseling to boost her morale and give her mental support. This improved her health remarkably. Now she has fully stopped taking anti depressant tablets and stopped going for unnecessary pathological tests. She looks very happy and cheerful. She is also able to do her daily work and has started giving tuitions too.

Computer Classes

Now a days, awareness and literacy of computer has become an integral part of any profession. Our Organization had this foresight of understanding the importance of Computers 22 years ago. BNP started computer courses at rural place like Dighi way back in the year 1992. Courses for Tally, IT and DTP are being conducted regularly since then as per Government approved curriculum. This year there were 21 students for Certificate course in IT and 8 students for Tally.

Renovation of our computer lab at Dighi was done by using the donation given by Mr. Arvind Joshi. Provision and up gradation of LAN, Internet and computer tables was done.

V.J. Core Soft Pvt. Ltd. Donated UPS to BNP. Our committee member Kishori Belsare donated a PC to BNP.

Interactions

- Participated in the program “Dene Samajache” arranged by Autistry Organisation. This helped us make our social network stronger
- We were invited by M.Tech Innovation at Hinjewadi on International Women’s day, as a recognition of our work towards women empowerment.
- A workshop on the topic “Nutritious food and diet” was conducted for the female staff in a company namely Orbital Electromech Projects Pvt. Ltd. At Shivane.
- Our staff member participated in the rally conducted by Cipla Palliative Care Center. Health
- President Pratima Joshi was invited for felicitation on womens day by Symbiosis International College of Management.

Special Mentions

- “Anandbandh” – a book written by Pratima Joshi (BNP President) is now available in Braille transcript. Blind girls from “Niwant Andhamukta Vikasalay” narrated the stories.
- Manjiri Satpute (BNP committee member) was given a special award as the most senior financial advisor of Kotak Mahindra Co.
- Gayatri Otari (BNP Staff member) secured 70% in MS-CIT exam
- Dr. Sulabha Deuskar (Ex-President and BNP Committee member) was appointed for the fifth time in succession, as a chairman of Adhoc Board of Studies in Vocational subjects of Pune University.

We need to upgrade the amenities and facilities at our various centers to effectively serve and meet our goals. Indeed, lot of funds will be required for all these activities. We sincerely request you to donate generously to help grow the activities and programs of our Pratishtan and to serve the society at large.

Donations are exempted from tax under Section 80G of the Income Tax Act.

We have also been permitted to accept donations in foreign currency under F.C.R.A.

Cheques/ D.D. can drawn in the name of 'Bhagini Nivedita Pratishtan, Pune'.

Your valuable time, ideas and suggestions are always welcome.

Rujuta Pitale
Secretary

Pratima Joshi
President

Advisory Committee Members (सहकार मंडळ)

Leelatai Shintre, Founder President

Dr. Deepak Tilak, Chancellor, Tilak Maharashtra Vidyapeeth, Pune

Mr. Suryakant Pathak, Director, Grahak Peth, Pune

Mr. Dattaji Gaikwad, Scoial Worker, Dighi

Dr. Anand Patwardhan, Homoeopathic Consultant, Pune

Mr. Vinay Tambe – Architect, Pune

Dr. Arvind Shaligram, Professor, Pune University

Mr. Shibu Nair, Journalist, Pune

Dr. Uma Diwate, Physician, Pune

Advocate Aseem Sarode, Pune

Special Consultant : Dr. Shalini Patwardhan

कर्मचारी

जयश्री व्हटकर
इंदूमती देव
निकिता चौगुले
लक्ष्मी अकेले

सुरेखा परांडे
मोहिनी कांबळे
संगीता मानकरी
पवन सुपेकर

अमृता कुलकर्णी
लक्ष्मी अढाळगे
जया हेडाऊ

गायत्री ओतारी
उज्वला गायकवाड
पुष्पा राठोड

स्वयंसेवक

विविध क्षेत्रातील तज्ज्ञ व अनुभवी व्यक्ति वेगवेगळ्या प्रकल्पामध्ये स्वयंस्फूर्तिने आणि उत्साही कार्यकर्त्यांबरोबर सहकार्याने काम करीत आहेत.

सुलोचना खामकर
शोभना परांजपे
सुनीति पाठक
मिताली छत्रे
कला जोशी
रजनी देवल
सुरेखा देसाई
नीला सिधये
सुलभा मेहेंदळे
लता उंदीरवाडकर

अनघा तारे
शुभदा कोठाडिया
मंजिरी मुळे
श्यामा सबनिस
मंजुषा मुंगी
सुनीता वैद्य
श्रीपाद धाबळे
माणिक शेवगावकर
शुभदा दामले
ज्योत्स्ना चिपळूणकर

रजनी देवल
जयश्री गाडगीळ
सुनिता खाडिलकर
संध्या काळे
रंजना देवल
माधुरी मनोहर
सुमीता अभ्यंकर
मीना दामले
माधवी जोशी

संध्या पालव
वर्षा गाडगीळ
शृणाली आपटे
भारती खुर्जेकर
नेहा आपटे
कमल पावगी
सुनीता परांजपे
प्राची जोशी
चित्रा बोरोले

Gokhale & Gokhale Chartered Accountants

501, Heramb Apts., Shaniwar Peth, Pune - 411 030. Ph.No. 24450297.

REPORT OF THE AUDITORS

“We have audited the attached balance sheet of BHAGINI NIVEDITA PRATISHTHAN as at 31st March 2014, and the Income & Expenditure Account for the year ended on that date annexed thereto. These financial statements are the responsibility of the management of the trust. Our responsibility is to express an opinion on these financial statements based on our audit.”

“We conducted our audit in accordance with auditing standards generally accepted in India. Those Standards require that we plan and perform the audit, obtain reasonable assurance about whether the financial statements are free of material misstatements. An audit includes examining, on a test basis, evidence supporting the amounts and disclosures in the financial statements. An audit also includes assessing the accounting principles used and significant estimates made by management, as well as evaluating the overall financial statement presentation. We believe that our audit provides a reasonable basis for our opinion.”

Subject to the above we report that:

- I) We have obtained all the information and explanations to the best of our knowledge and belief, where necessary for the purpose of audit.
- II) In our opinion and to the best of our information and explanation given to us:
  - A) The Balance sheet and Income & Expenditure Account are in agreement with the books of account and the said account gives a true and fair view of the state affairs of the Trust as on 31st March 2014.
  - B) The accounts subject to and read with the information & notes thereon give the true and fair view of the financial transactions of the Trust.
- III) In our opinion the Trust has kept proper books of account.

FOR GOKHALE & GOKHALE
CHARTERED ACCOUNTANTS

Place: Pune
Date: 18/07/2014

S.M.GOKHALE
(Partner)

Bhagini Nivedita Pratishthan, Pune

985, Sadashiv Peth, 7. Bhoopati Complex, Pune 411 030.

Reg. No. 1313

**NOTES ON BALANCE SHEET AS ON 31.03.2014 AND
INCOME AND EXPENDITURE ACCOUNT FOR THE YEAR ENDED ON 31.03.2014****1. SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES.**

Fixed Assets and Depreciation : Fixed assets are state as cost less accumulated depreciation. Depreciation on fixed Assets is provided on Written Down Method, at rates specified under Income Tax Rules.

Income : It is policy of the Trust to take into account income by way of grants, donation, interest and other receipts as and when it is actually received.

Investment : Investments are stated at cost.

2. Remuneration to directors- NIL except to Co-opted members as under,

Head of the organization (including honorarium)	:	Rs. Nil
Remuneration to co-opted member (Madhuvanti Kelkar):	:	Rs.18,000/-
Remuneration to co-opted member (Amruta Kulkarni)	:	Rs.62,000/-
Remuneration paid to other Board Members	:	Rs. Nil
Consultancy Fees to Consultant	:	Rs. Nil
Highest paid Full Time Regular Staff	:	Rs. 62,000/-
Lowest paid Full Time Regular Staff	:	Rs. 40,800/-
Total Cost of international travel to Members, staff etc.	:	Rs. Nil
Total Cost of National Travel to Board Members	:	Rs. Nil
Total Cost of Local Conveyance to Board Members	:	Rs.37, 315/-
Total Cost of National Travel to Staff	:	Rs. Nil
Total Cost of Local Conveyance to Staff etc	:	Rs. 7,196/-

3. Details of Salaries paid

Slab of gross monthly salary (in Rs.) plus benefit paid to staff	Male Staff	Female Staff	Total Staff
< 5000	---	10	10
5001-10000	01	02	03
10001-25000	---	---	---
25001 – 50000	---	---	---
>50000	---	---	---

Addition to above two honorary Consultant.

FOR GOKHALE & GOKHLAE
CHARTERED ACCOUNTANTSFOR BHAGINI NIVEDITA
PRATISHTHANS.M.Gokhale
(Partner)Pratima Joshi
PresidentRujuta Pitale
Secretary

Date : 18/07/2014

Bhagini Nivedita Pratishthan, Pune

985, Sadashiv Peth, 7. Bhoopati Complex, Pune 411 030.

ABRIDGED BALANCE SHEET AS ON 31ST MARCH 2014

Particulars	Current Financial Year		Previous Financial Year	
	Amount	%	Amount	%
Assets				
Fixed Assets	4975823.00	54.48	5270166.00	59.08
Investment	3112672.90	34.08	3144628.90	35.25
Deposits and Advances	51350.00	0.56	51350.00	0.58
Current Assets	994214.55	10.88	454202.17	5.09
Income & Expenditure A/c. Balance	0.00	0.00	0.00	0.00
Total	9134060.45	100.00	8920347.07	100.00
Liabilities				
Corpus/Endowment Fund	809116.05	8.86	589169.05	6.60
Earmarked Funds	6487540.00	71.03	6504380.00	72.92
Loans / Borrowings	0.00	0.00	0.00	0.00
Current Liabilities and Provisions	83234.00	0.91	117839.00	1.32
Income & Expenditure A/c. Balance	1754170.40	19.20	1708959.02	19.16
Total	9134060.45	100.00	8920347.07	100.00

ABRIDGED INCOME AND EXPENDITURE ACCOUNT FOR THE YEAR ENDED 31ST MARCH 2014

Particulars	Current Financial Year		Previous Financial Year	
	Amount	%	Amount	%
Income				
Self generated Income	1586895.79	41.31	612373.21	26.56
Indian Source	2153079.59	56.04	1556396.20	67.52
International Source	101755.00	2.65	136426.90	5.92
Total (A)	3841730.38	100.00	2305196.31	100.00
Expenditure				
Programme	2040746.00	53.75	1738603.00	76.74
Management	1755773.00	46.25	526898.77	23.26
Others (Transfer to Specific Fund)	0.00	0.00	0.00	0.00
Total (B)	3796519.00	100.00	2265501.77	100.00
Surplus / (Deficit) (A-B)	45211.38		39694.54	
	3841730.38		2305196.31	

Bhagini Nivedita Pratishthan, Pune

985, Sadashiv Peth, 7. Bhoopati Complex, Pune 411 030.

ABRIDGED RECEIPT AND PAYMENT ACCOUNT FOR THE YEAR END 31ST MARCH 2014

Particulars	Current Financial Year		Previous Financial Year	
	Amount	%	Amount	%
Receipts				
Opening Balance of Cash & Bank	270488.17	4.32	729816.96	14.52
Self generated Income	915363.79	14.61	612373.21	12.18
Indian Source	2254834.59	35.99	1692823.10	33.68
Fixed Deposit Matured	1837461.90	29.32	1047514.00	20.84
Others	987825.00	15.76	944327.90	18.79
Total (A)	6265973.45	100.00	5026855.17	100.00
Payments				
Programme	2040746.00	32.57	1738603.00	34.59
Management	1326475.00	21.17	105474.00	2.10
Fixed Deposit Renewed	1805505.90	28.81	1870388.00	37.21
Fixed Assets Additions	64263.00	1.03	814009.00	16.19
Others	95787.00	1.53	227893.00	4.53
Closing Balance Of Cash & Bank	933196.55	14.89	270488.17	5.38
Total (B)	6265973.45	100.00	5026855.17	100.00

देणगीदार

सर्व देणगीदारांचे मनःपूर्वक आभार. प्रत्येक देणगी संस्थेला महत्वाची व स्वागतार्ह आहे. परंतू जागे अभावी सर्वांची नावे छापणे शक्य नाही. त्या बद्दल संस्था दिलगीर आहे.

Donation from Organizations

Rotary Club of Poona West	Association of the Friends of Germany
Vimal Chintamani Paranjpe Trust	N.R.Baldota Foundation
Persistent Foundation	Monarch Automotive
Surag Trust	HDFC Ltd.
Varun Enterprises	Give India
Ushatai Sathe & Maitrini Vivah Mandal	

Donation in Foreign Currency

Shyamala & Larry McGearly	Vikrant Chitale	Give Foundation, USA
---------------------------	-----------------	----------------------

List of Donors who have donated More than Rs.10,000

Arunkumar Pandit	Pratima Joshi	Ravindra Joshi	Devendra Belsare
Ajit Gokhale	Ajay Deuskar	Madhuvanti kelkar	Gauri Vishwarup
Sulabha Deuskar	Anand Sathe	Amol Marathe	Anjali Godbole
Ramkrishna Vaidya	Hema Sohani	Madan Khurjekar	

List of Donors who have donated Rs.5001 to Rs.10,000

Ajinkya Chhatre	Meenal Naik	Sunita Deshpande	Ashok Palav
N.V.Ratnalikar	Bhalchandra Gadgil	Rujuta Pitale	Ashish Jakkal
Avinash Pitale	Saleel Karkhanis	Bhushan Kelkar	Sharada Shintre
Janardan Limaye	Dr. Kunda Jogalekar	Soniya Kulkarni	Manjiri Satpute
Ajay Sonarikar	Ramchandra Khadilkar	Surendra Kelkar	
Atul Joshi	Avinash Kelkar	Archana Chhatre	

List of Donors who have donated Rs.1,000 to Rs.5,000

Sathe & Co. Pvt. Ltd.	Kishori Belsare	Suhasini Bhalerao	Sagar Vadapurkar
Neelima Karkhanis	Amruta Kulkarni	Jyoti Karandikar	Kedar Joshi
Santosh Inamdar	Dhananjay Chhatre	Shakuntale Date	Ranjana Deol
Dimakh Sahastrabuddhe	Pratibha Dhabale	Dattatraya Pandharpure	Shobha Pawar
Sarang Gadgil	Shrikant Mahajani	Niranjan Sohoni	Veena Deshpande
Dr.T.K.Parchure	Surendra Bhave	Manisha Kotnis	Sonal Modi
Milind & Gauri Limaye	Jayant Sardesai	Jijamata Dal	Suchitra Parchure
Kamalakar Gogate	Vidya Chand	Shalini Butte Patil	Varsha Patwardhan
Sulabha Rao	Swati Patwardhan	Dr. Vaishali Kulkarni	Ushatai Sathe
Dattatraya Joshi	Sanjay Deuskar	Vinita Hate	Shubha Ambardekar
Sudhir Kulkarni	Sayali Kulkarni	Swapna Kulkarni	Neha Agarwal
A.V.Thombare	Mugdha Mehata	Savita Utgikar	Sulabha Deshpande
Dr. Prakash Govitrikar	Sulochana Shah	Sumeeta Abhyankar	Vasanti Tagare
Seema Dixit	Vinayak Sane	Jayashree Joshi	Milind Nanal
Shubhangi Pawar	Pallavi Saraf	Anand Brahme	Dr.Kumudini Deshpande
Vijaya Gund	Sucheta Sathe	Pushpa Agarkar	Ashwini Naidu
Kunda Godbole	Praveen Deshpande	Arvind M. Joshi	Shubhada Tamhankar
A.G.Prabhu	Madhavi Gadgil	Jayant Kanitkar	Vaishali Phatak
Paresh Mehta	Jyotsna Chiplunkar	Shyamal Kulkarni	Ashok Parulekar
Madhukar Chandorkar	C.R.Tulshibaugwale	Bhalchandra Paranjpe	

भगिनी निवेदिता प्रतिष्ठान पुणे - उपक्रम २०१३-२०१४

व्यावसायिक प्रशिक्षण

दिघी येथील कराटे वर्ग - प्रात्यक्षिके

ऑरबिटल इलेक्ट्रोमेक कंपनी-स्टाफसाठी कार्यशाळा

ससून येथील मातृ दुग्धपेढीतील बालकांना झबली टोपडी भेट

विज्ञान दिनानिमित्त विज्ञान प्रदर्शन

मूक-बधिर मुलांच्या स्पर्धा

वाचा सुधार केंद्रात वाचा दोष सुधारण्यासाठी प्रशिक्षण

गरजू विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक शिष्यवृत्ती

कार्यकर्त्यांचे प्रशिक्षण

ज्येष्ठ नागरिकांची निवासी सहल - दिघी

Bhagini Nivedita Pratishthan Pune

Ongoing Projects

Project	No. of Beneficiaries	
	2013-14	Till Date
<ul style="list-style-type: none"> ● Abhyasika - Study centre for 1st to 7th std. students to enhance knowledge skills required to improve scholastic performance. 	105	1536
<ul style="list-style-type: none"> ● Science Centre - To provide opportunity to students to perform experiments in their school science syllabus and get first hand experience. 	1783	5265
<ul style="list-style-type: none"> ● Robotics Workshop 	9	313
<ul style="list-style-type: none"> ● Adolescent Project - To help and guide the children in adolescent age to cope up with physical and mental changes and overall personality development. 	200	619
<ul style="list-style-type: none"> ● Computer Training - To conduct Govt. recognised certificate courses like DTP, IT, Tally (self designed courses for different groups like housewives, teachers etc.) in well equipped computer laboratory. 	29	1766
<ul style="list-style-type: none"> ● Skill Development - To conduct vocational training courses to enrich women's life with professional skills with the help of modern technology like computerised machine embroidery, PCB assembly and other short courses of Art and Craft. 	29	264
<ul style="list-style-type: none"> ● Health related activities - To provide free Homeopathic and Barakshar treatment at dispensaries at Dighi and Pune. To conduct health check up camps. 	212	2886
<ul style="list-style-type: none"> ● Speech Correction Centre - To provide training to improve speech and pronunciations by trained and experienced speech trainers. To provide counseling to parents. To arrange vacation camps. To conduct competitions. 	50	178
<ul style="list-style-type: none"> ● Karate Training Class 	23	
<ul style="list-style-type: none"> ● Hostel for working women and girl students 	26	270
<ul style="list-style-type: none"> ● Cultural Programs - 'Rasamayee' Book club. To organise various literary and cultural events for beneficiaries and members. 	15 to 20 members every year	
<ul style="list-style-type: none"> ● Awards Instituted - 1) Saraswati Samajseva Puraskar 2) Sharada Sahitya Paritoshik 		